

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

elég nyitott és drasztikusan megmondta, hogy a nemzeti-párt vezetésével nincs megelégedve. A liberális-pártot és a nemzeti-pártot, ha nagyon a dolgok mélyére tekintünk, olyan tátongó differencia nem is választja el egymástól, mert nacionalista, szocialistákai és kulturpolitikai téren gondolkoznak ugyszólván teljesen homógen, politikusaiknak lelki strukturája csaknem teljesen azonos. A mi nézetük szerint, ha Bratianu Maniut és vezérkarát felszólítaná a fúziós tárgyalásokra, ez alól már a párttagok nagy zömének erős nyomása miatt sem térhetne ki és a megegyezés aligha hiúsulna meg másan, mint azon, hogy a hatalmi pozíciók elosztásában nem tudnának zöldre vergődni. Mi azt sem találjuk olyan nagy akadálynak, hogy egy fúzió esetén a liberális-párt a belügyi, külügyi és pénzügyi tárcákat nem hajlandó a nemzeti-pártnak átengedni és csupán a politikai és hatalmi tekintetben szűrje miniszteri tárcákból enged szabad válogatást, mert hiszen ugyanez történt Jugoszláviában is, ahol például Radics Pável, Radics István fia, aki a fúziót megteremtette, megelégedett a Pasics-kabinetben is olyan marionette miniszteriumokat kapott, mint a postaügyi, népjóléti tárcák. Igaz, ma egy kicsit nehéz elképzelni, hogy Maniu Bratianuval ölekezze és a többször kiátkozott fanariota vezérre üritsen majd a fúziós-banketten poharat, de itt ismét csak vissza kell térnünk a jugoszláv példára, ahol megtörtént az, hogy Radics István előbb bejárta Franciaországot, Angliát, Oroszországot és mindenütt a horvátok hóhérijának nevezte Pasicsot és rá pár hónappal egész kedélyesen felvonult Belgrád utcáin, bezsebelte a nagyszerb tapsokat és himnuszokat zengett Pasics államférfiúi képességéről. Azt sem valami hatásos fenyegetőzés, hogy az avertiszcanusok, parasztpártiak és szocialisták köztársasági színezetű pártban fognak egyesülni, mert republikánus pártalakulása Romániában egyáltalában nincsen általános és a legrosszabb ponton ott kezdenék meg az ilyen ellenzéki blokkot, ha köztársasági jelszóval operálnának, mert hiszen nem is beszélve arról, hogy a kormány energikusan elfojtaná az e fajta kísérleteket, de a román közvéleménynnek semmi kedve sincs ahhoz, hogy köztársasági kalandokba bocsátkodjék. Az pedig ugyancsak irrális a felvetés, hogy most Gogaék, a dinasztia eddigi erős oszlopai köztársasági propagandába fogjanak, in-

kább elhisszük, hogy ha Maniu és Bratianu kibékülhetnek, akkor Goga is elfelejtkezik Maniu, Vajda és Pop-Csicsó iránt érzett taitékozó gyűlöletéről és megkísérlé talán, vajon a fuzionált édenkertben egy árnyékot nyújtó platánia nem jutna-e neki is.

Valószínű, hogy a Lupta teleplezésére minden oldalról meg fognak érkezni a cáfolatok. Ez azonban nem jelenti azt, hogy pár hét múlva már konkrét formában ne jelentkezzenek az új politikai koncepció nyomai.

Mi kisebbségek igazán nem tudjuk az első percben, hogy mi hasznunk volna belőle, ha a nagy békémi megszületnek. Nem lehetetlen, hogy a kormány kisebbségi kulturpolitikája enyhülne, különösen, ha valamely erdélyi román politikus — tegyük fel Maniu — kerülne a közoktatásügyi reszort élére. De már a közigazgatási politika terén sok üdvös változást nem remélünk, mert a román ipar és kereskedelem érvényesülésének jelszava alatt a nemzeti-párti sajtó eddig is barátságosan gazdasági politikai magatartást tanúsított velünk szemben. A közszabadságok terén talán szabadabb mozgáshoz jutnánk. Mégis: mivel pedig abban nem bízunk egyáltalában, hogy a liberális kormány olyképen bukjak meg, hogy utána valamely mai ellenzéki alakulás jöjjön kizárólagos uralommal, hanem inkább fog az uralkodó tovább is a liberális kormányval kísérletezni, szinte azt lehet mondani jobb egy nemzeti-párttal a Bratianu-uralom, mintha a liberálisok tovább is egyedül kormányoznak a régi mentalitással, a régi erőszakos tempóval, a régi eltökéltséggel. Lényegében azonban sok változást ettől se remélünk. A Bratianu-uralomnak a mi szempontunkból olyan alapvető defektusai vannak, amiket korrekciók, palliatív vérátömlesztések sem tüntethetnek el.

Az Érmelléken is megszűnt a kivándorlás

Jól eső érzéssel jegyeztük le nemrégiben Feketeerdőről, most pedig az Érmellékről, hogy ott megszűnt a kivándorlás. Merjük mondani, hogy nagy része volt a »Nagyvárad« erélyes akciójának is a kivándorlás megállításában, amelyben egyes hatósági közegek, majd a kormány is segédkezett, a míg rá nem jött, hogy hamisított utlevellel nemcsak magyarokat, hanem románokat is szállítottak át a határon.

Az érmelléki kivándorlás megszüntetésében sokat köszönhetünk a környék közkezdveit orvosának dr. Andrásy Ernőnek is, aki szintén igyekezett felvilágosítani az embereket, hogy ne hagyják el szülőföldjüket; valamint az egy év előtt Érmihályfalvára költözött dr. Deák Gyula orvosnak is.

Minden kivándorló hatósági orvosi bizonyítványt köteles csatolni okmányaihoz, s így az orvosok naplója nyújtja a legjobb statisztikát a kivándorlási kérdésben.

E naplók azt beszélik, hogy 1923-ban volt a legnagyobb a kivándorlás, amikor a falvakból tömegesen indultak el az ügynökök felbujtására Délamerikába. Szerencsére idejében kezdtük meg az ellensúlyozó munkát, úgy, hogy 1924-ben már csak 18 család ment el Érmihályfalvából Brazíliába és kettő Kanadába.

1923-ban azonban Körtevényes, Várad, Piskolt, Erkeserű, Érmihályfalva ontották a kivándorlókat. Váradról sok románt szállítottak ki hamis utlevellel. Mióta az érmihályfalvai főjegyzőt felfüggesztették állásából a várad románok kivándoroltatása miatt, a Friedmann Derső-féle kivándorlási iroda megállott.

Sok család eladta minden vagyonát, házat, földjét s ma cseledei sorban él a falvakon, mert a lapok híradásai után érdeklődni kezdtek a Brazíliába kivándorlástól s azt a választ kapták, inkább itt cseledek legyenek, de ne menjenek utána a testi-lelki pusztulásba. 1925-ben csak két kivándorló kért utlevelet, közülük is az egyik csak vissza ment New-Yorkba, ahova szabad bemenetele volt.

Reinitz nyugodtan viselkedik a fogházban

Néhány nappal ezelőtt tudvalevőleg híre járt, hogy a többszörös gyilkosságért elítélt Reinitz Jakab megszökött a szatmári fogházból. Erre a szenzációs hírre mozgósították az összes erdélyi lapok szatmári tudósítóikat. Szatmári tudósítónk így írja most le, hogy miként látogatta meg ebből az alkalomból Reinitzot.

A »Nagyvárad« immár másodszor telefonál, hogy Reinitz megszökött. Bár már egyszer megcáfoltam ezt a hírt, most már nem bírtam tovább a fölényt és átmegegyek a szatmári ügyészhez a fogházba. Az irodában két ur dolgozott. Gondoltam ravasz leszek és ezzel rontottam be:

— Táviratot kaptunk, hogy Reinitz Jakabot elfogták.

Megdöbben csodálkozással néznek rám, látom, hogy örülnek tartanak. Az irodavezetőnek már ugylátszik, praxisa lehet az ilyesminben és álerdeklődéssel kérdi:

— Hol fogták el szerkesztő ur?

— Pesten — felelem, de miután láttam, hogy a csengő-felé álálkodik nyilván segítséget akar hívni arra az esetre, ha dühöngeni kezdenék, fordítok egyet a taktikán és megmondom miről van szó. Mindketten harsogva kacagnak.

— Kérem — mondja a felügyelő helyettese, ezelőtt öt perccel hoztak neki enni.

— Tessék mondani: Nem lehetne nekem a cella nyilván bekukucskálni? Szeretném a váradiaikat nagyon megnyugtatóni. Becsület-szóra.

— Azt nem lehet. A fogházba csak Nestor főügyész ur engedélyével, vagy parancsára lehet bejutni.

— Hát akkor tegye meg nekem azt a szívesseget, menjen oda a cellához és nézze meg csakugyan ott van-e? Ön itt dolgozik az irodában, hátha?

Láttam, hogy a becsületes tisztviselő, akár csak én a telefonnál, — szintén megínog.

— Jól van — feleli mosolyogva — várjon meg. Pár perc múlva visszajön és közli, hogy Reinitz jóízűen fogyasztja a péntek esti vacsorát.

— Ezt becsület szavára mondja, felügyelő ur?

— Becsületszavamra!

Ahogy visszaérek a redakcióba, már csörögnek is a váradia. Most már nagyon nyomtatékosan megnyugtatóm őket afelől, hogy Reinitz nem került el a földi igazságtévest. Még mindig nehezen akarnak belenyugodni. Látszik: sajnálják, hogy nem szökött meg. En megérttem őket, tudom mit jelent ebben az eseménytelen ugorkaszorban lapot csinálni. És aztán ez a Reinitz nem is szereti az újságírókat, — direkt olyankor fog megszököni, amikor az ember tele van jobbnál-jobb anyaggal.

Egy félóra múlva ismét felhívtak bennünket a másik váradai lap: a Nagyvárad Estilap. Megint Reinitz. Mégsem nyugsom addig, amíg nem látom magam Reinitzot. Fel az ügyész-ségre. Nestor főügyész nincs itthon, Pop György helyettesíti. Ő képviselte a nagy tárgyaláson a vádhatóságot és az ő alaposan megkonstruált vádbeszéde döntötte el Reinitz sorsát. Elmondom az ügyet. Ő is mosolyog.

— Ha én mondom, elhihetik, hiszen a szó-kést ostobaság volna titkolni. Különben jöjjön velem.

Átmegegyünk a fogházba és Pop ügyész felnyitja a cella ajtaját. Ott áll Reinitz a vaságy mellett, rajta van a nagy imatarkaró és kelet felé fordulva imádkozik. Ahogy meglátja Pop ügyészt, oda jön az ajtóhoz:

— Csak megakartam nézni, hogy van? — mondja Pop György ügyész. Kicsit sápadt.

— Hát nem gondoltam ilyen ítéletre — kezd beszélni Reinitz ugyanolyan élénk modorban, mint a tárgyaláson. En nem haragszom az ügyész urra, kötelessége volt amit csinált. Tizenhat helyen cáfoltam meg az ítéletet. Egy szava sem igaz az indokolásnak.

Pop ügyész nagy sajnálatomra ketté vágja a beszélgetést és lecsukja a cella ajtaját. Viszszamenet elmondja, hogy Reinitz nagyon nyugodtan viselkedik, nem úgy, mint akinek szó-kési szándékai vannak. Különben is nagyon vigyáznak rá.

Hát most már magam is becsületszavamra kijelentem, hogy eddig nem szökött meg Reinitz.

(f)

Cáfolat egy művészházasságról

(Budapesti levél.) Móríc Zsigmondnak, a magyar íróknak a családi élete sokat foglalkoztat az utóbbi időben a közönséget. Híre járt ugyan, hogy Móríc Zsigmond halálosan beleszeretett Gombaszögi Fridába, aki tudvalevőleg Miklós Andorné. Az Esti főszerkesztőjének a felesége. Meg is kért a szép asszonyt, de Gombaszögi úgy találta, hogy többet érnek Miklós Andor milliárdjai, mint Mór Zsigmond halhatatlansága és maradt Miklós Andorné. Viszont Móríc Zsigmond felesége megtudta, hogy férje miben tör a fejét, hogy válni és új nőt szülni akar és ezért öngyilkosságot követett el, mérgezés ugyan nyomban nem volt halálos, de felesége pár nap múlva kisenvedett.

Azóta nem sokat beszéltek a nagy íróról, am a múlt héten egyik budapesti hetilap váratlanul a hírt közölte, hogy Móríc Zsigmond a Balat mellett a legnagyobb csendben házasságot kötött Simonyi Mária színésznővel. Simonyi Mária a nagy fővárosi színművész egyik legszebb jelensége, magas, elegáns, karcsú és provánszi székeségű. Utóbbi időben egy kissé lecsuszott, különösen Tikkon szorította ki a Belvárosi Színház rivaldáját.

A házassági hír természetesen nagy érdeket keltett és az uborkaszorban pletykákesek pulkuma mohón kapott rajta. De csak pár napig élhözhetek a csiklandós szenzáción, mert Mór Zsigmond ma a pesti lapokban ezt a cáfolatot köze:

Külföldről hazaérkezve azzal a szenzációval fogad az egész világ, hogy közben — lapok szerint — feleségül vettem egy szép, előkelő színgyógy tehetőségű művésznőnek. Mivel sajnos, nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy e h megerősíthessem, lovagias kötelességem azt demotálni. En magam egyelőre sirenleket építek s nőtoltart. Tisztelettel Móríc Zsigmond.

Nem kell azonban hinni, hogy a lovagias cáfolat véget vet a mende-mondáknak. Ok nélkül nem keverték össze Móríc Zsigmond és Simonyi Mária nevét, A haraszt azonban nem hiába zörög.

ATLANTIC és APOLLO

6 1/2 és 9 1/2-kor MOZGÓN 3, 5, 7 és 9-kor

Exklusív slágérfilm! Exklusív slágérfilm!

Ma, szombaton először:

ACSAPODÁR HERCEG

Az igaz szerelem filmje 8 felvonásban.

Koline legjobb legpazarabb filmje.

A főszerepekben:

Nicolas Koline
Natalie Kovanko
Jaques Katalaine

Pompás keleti felvételek. — Pazar kiállítás. — A kelet minden pompájának ragyogása. — Kitérően megrendezett hajókatasztrófia.

Minden hirdelési eszköz semmitmondó akkor, ha

BLEIER
(sápadt)

fehérenemű, harisnya és csipke árát megtekint!

MILKA
SUCHARD

TISZTÁN ALPESI TEJ, KAKAO ÉS CUKOR.

Hat éves gyermekeket nem szabad felvenni az elemi iskolába

A nagyváradai és biharmegyei kisebb iskolákat kellemetlen meglepetés érte nap. Körendeletet kaptak a nagyváradai tanfelügyelőségtől, hogy a gyermekeket csak hét éves korukban vehetik fel az első elmibe.

A rendeletet a tanfelügyelőség a tavaly megszavazott állami iskolai törvény alapján adta ki. A törvény 12. szakasza valóban alkotmányellenes, hogy 5-7 éves korig a gyermekeket az u. n. kis iskolákba (valószínűleg kisdóvodák) kell járni, míg az elemi iskolákba 7-14 éves korig járhatnak a gyermekek. A törvény tehát egy új típust, a hét osztályú elemi létesítést, de öt osztályú ad nek az új rendszerű elemi iskolának a kialakítására.

Most a tanfelügyelő erre a paragrafusra hivatkozással megtiltja, hogy hat éves gyermekeket az első elemibe felvegyenek. A döntésére jutott, — úgy mond — hogy egyes iskolákba már ilyen koru gyermekeket beíratnak és felhívja a felekezeti iskolák vezetőit, hogy ezek a beírások törvényellenesek és így azokat szüntessék be.

A felekezeti iskolafenntartókat súlyosan érinti ez a rendelkezés, kizárólag a kisgyermekek szempontjából. A törvényben előírt „kis iskolák” létesítésére ilyen hirtelen bebiztosítani nem tudnak. Magukra a kisebb iskolákra vonatkozó törvényjavaslat

még nem emelkedett törvényerőre és így addig velük szemben az állami iskolákra vonatkozó törvény nem alkalmazható. Ha a tanfelügyelőség ragaszkodnék a rendelet végrehajtásához, akkor a gyermekek száza hat és hét éves kor között az utcán csavarognának, mert a felekezeteknek kis iskolájuk, vagy óvodájuk nincs és így az apró fiúcskákat és leányokat elhelyezni nem tudják. Az állami óvodák sem képesek Váradon ezzel a sok gyermeket befogadni, eltekintve attól, hogy rengeteg szülő nem adja be szívesen a gyermekét az állami óvodákba, ahol kizárólag románul folyik a nevelés, amit a magyar gyermekek nem értenek és a szülők

4, 5 és 6 éves gyermekeik idegrendszerét nem akarják egy új nyelv megtanulásával terhelni, mert erre a tanulónak van idejük, ha jobban megnőnek és intenzívebb agymunkára képesek.

Értesülésünk szerint az iskolafenntartó felekezetek interveniálni akarnak a sérelmes tanfelügyelői rendelet visszavonása érdekében, mert nem lehet a tanügyi főhatóság célja, hogy a kisgyermekek tömege maradjon iskolai fedél nélkül. Nem lehetetlen különben is, hogy a tanfelügyelői körendelet tisztára a törvény értelmezésén alapuló helyi intézkedés, anélkül, hogy erre felsőbb utasítás jött volna.

Beszélgetés dr Regman Miklós prefekttussal

Dr Regman Miklós Biharmegyei új prefektusa csütörtökön érkezett meg Bukarestből Kolozsvárra, ahol tudvalevőleg, mint az erdélyi közoktatásügyek főinspektora hat hónap óta működik. A prefektus ma már korán megjelent kolozsvári hivatalában, hogy függőben levő akit meg elintézte és hivatalát helyettesének átadja, mint-hogy az a szándéka, hogy prefektusi működését szombaton Nagyváradon megkezdhesse. Minthogy a prefektus a déli expressz-szei hivatalos elfoglaltsága miatt Nagyváradra utazni nem tudott, felkérésére Gritta Ovidiusz kolozsvári rendőrprefektus telefonált a nagyváradai prefekturára, hogy a vármegye autója menjen át Kolozsvárra, mert dr Regman Miklós még a mai nap folyamán Nagyváradra akar utazni.

A „Nagyvárad” kolozsvári munkatársa felkereste ma délután az új prefektust a kolozsvári hivatalában, hogy vele prefektusi működésének irányelveiről beszélgesse. A prefektus szívesen fogadta a „Nagyvárad” tudósítóját.

Interjú nem adok, — mondta a prefektus, — mert a irázisokat nem szeretem és magam is tudom, milyen súlya van a leírt és nyomtatott szónak, főleg, ha abban olyan ígérek foglaltatnak, amelyeket azután nem tudnék betartani. Magam is sokat működtem, mint újságíró és így átérzem azt, hogy a sajtóban megjelenő kijelentéseket milyen lelkiismeretesen kell előzetesen latolni és megfontolni. Amint látja, ebben a percben még mindig régi hivatalos ügyeim-mel vagyok elfoglalva és a kapu előtt is vár már az autó, amellyel pár perc múlva már indulni is fogok Nagyváradra. Minthogy a biharmegyei és nagyváradai körülményeket még teljes alaposággal nem ismerem, természetesen részletes programról nem is beszélhetek. Megvan az az irányelvem, hogy teljes lelkesedéssel és őszinte jóindulattal szolgáljam a közérdeket és tegyek meg mindent, hogy a város és a vármegye anyagi és kulturális jólétét mennél magasabb nivóra emeljem.

Munkatársunk megkérdezte a prefektust, hogy mikor lesz az installáció.

— Nem vagyok a formalitások embere és így installációm abból fog állani, hogy szombat reggel megjelenek a prefektusi hivatalban és elfoglalom íróasztalom és megkezdem a folyó ügyek elintézését.

Tudósítónk ezután megemlítette a prefektusnak, hogy a közvélemény egyrésze számos magyar iskola bezárását az ő nevével hozza kapcsolatba. A prefektus ezeket mondta:

— Nem volna értelme annak, hogy én bizonyos hírek cáfolatába bocsájkozzam. Nincs okom eltitkolni, hogy a szászvárosi kollégium működésének megszüntetése az én előterjesztésemre történt. Tiszta lelkiismerettel cselekedtem ezt, mert meggyőződtem róla, hogy az intézet politizál. Azokat a magyar iskolákat azonban, amelyek minden politikától mentesen a törvény intenciói sze-

rint teljesítették hivatásukat, mindenképpen támogattam és fenntartásukat elősegítettem. Így a gyulafehérvári gimnáziumnál tartott látogatásaim alkalmával megállapítottam, hogy az intézet kifogástalanul működik és kizárólag pedagógiai hivatást tölt be, igazgatójának működésétől el voltam ragadtatva és felterjesztésemben az iskola fennmaradása mellett foglaltam állást. Rosszul cselekednek azok, akik bennünk a kisebbségi intézmények és kulturák ellenségét vélők felfedezni és rossz szolgálatot tesznek azok, akik a román és magyar nemzet közötti differenciákat akarják kiélezni. En testestől, lelkestől tanügyi férfiú is vagyok és főcélom a kultura fejlesztése, amire különösen Biharmegyeiben és Nagyváradon, mint határszéli területen, különös súlyt óhajtok helyezni.

Megemlítette tudósítónk, hogy az ő neve aláírásával jelent meg az a rendelet, amely eltiltja az érettségi előkészítő tanfolyamot. A prefektus kijelentette, hogy ezt a rendeletet tévesen értelmezték, mert az nem vonatkozik az érettségiket előkészítő kurzusokra és ő maga csodálkozott legjobban, amikor ezt a Brassói Lapokban ilyen tendenciózus beállításban olvasta. Ő maga egészről csak a Brassói Lapokból értesült. A községi választásokra vonatkozólag a prefektus kijelentette, hogy ez a mozgalom természetesen nagyon érdekli, de minthogy a detailokról még nem információval volt, a felmerült különféle alakulatokról és tervekről csak a részletek teljes ismerete után mondhat véleményét.

Dr Regman Miklós egyébként tegnap délután fél 5 órakor utazott el Kolozsvárról és este 8 órakor Nagyváradra érkezett.

Öngyilkosság a rituális fürdőben

A zárda-utcai rituális fürdő udvarán riadt arcu emberek, parókás asszonyok kezüket törölve járkálnak fel és alá: a fürdő 4-es számú kabinjában szíven lötte magát Iszler Ferdinánd huszonhárom éves katonája, aki nagyváradai fiú és szülei lakik Liget-utca 7. szám alatt.

Rendőrként áll a fürdőajtóban és nem enged be senkit. Nem akarják, hogy szülei, vagy hozzátartozói meglássák a borzalmas szobát, ahol akárhogy is vigyáz az ember, bele kell lépni Iszler Ferdinánd fiatal testébe.

Ahogy belépünk a kabinba, először egy hatalmas katonabakancs állik szemünkbe és a vér, amely elborította a piros keramikokocs fürdőszobát. Egy székre hófehér katonablúz dobva, a földön forgópisztoly, aludt vér, egy másik székre csupa vér. Keressük a hullát, nincs sehol, kinyitjuk jobban az ajtót, kis asztalkán tárcsa, benne bejelentőlap, katonai szabadságos levél, ezernégy száz lei papírpénz, még egy ismétlőpisztoly, vagy negyven töltéssel. A hullát nem látom, hiába jártatom végig szemem minden kis zugon.

A fürdőkád szűnőtűg tele piros véres vízzel, kinyulik egy meleg vízben fehérre főtt férfi kéz. Borzalmas látvány. Meggőrbült ujjával úgy néz ki a kéz, mintha görcsösen kapkodna valami

Dorian Terrasse
9 órákor.

Dorian Filmszínház
3 és 6 órákor.

Ma, szombaton

Az 1924. évi Párisi Olympiász

8 felvonásban.

A párisi stádium ünnepélyes megnyitása. — Atlétika. — Tennisz. — Rugby. — Birkózás. — Vivás. — Korszolyázás. — Jégchockey. — Lovaspolók stb.

Figyelem: A football rész ezideig még nem érkezett meg, de minden valószínűség szerint az előadás kezdetéig megérkezik.

Ezenkívül:

Zigottó mint boxbajnok
2 felvonás.

Zigottó mint clárusító
2 felvonás.

Zigottó a kabaréban
2 felvonás.

Ha nem érdekli a sport, úgy nézze meg ezt a műsort a kacagató legujabb bulvárszékért.

Jön:

Jön:

Faraó bosszúja
az első Tutankhamen film!

után. A kád szélén ujnymok, egy tenyér nyom is tisztán kivehető. Papp József II. rendőrtisztviselővel megborzadva állunk a vértenger előtt, pedig egyikünknek sem ez az első hullá, amit láttunk.

Közben megérkezik az öngyilkos Iszler Ferdinánd apja. Hatalmas, vállas ember, nagy fekete szakállát tépdési és egész testét rángatja a zokogás:

— Miért tette az én drága fiam... miért tette? Reggel jött haza Besztercéről, ahol katonáskodott. Itthon volt már egyszer harminc napra, kedden ment vissza. Reggel, amikor megérkezett, örömmel újságolta, hogy még kapott szabadságot... Istenem, miért tette? Olyan vagnak láttam ma reggel, úgy örült ő is velünk, hogy itthon van... De hogy nem hallotta senki a lövés zaját, hátba még lehetett volna még menteni...

A rendőr leeresztí puskáját: a válláról és úgy kéri, kéri, ne akarjon bemenni. Nem szabad, míg a főorvos ur ki nem jön.

Dr. Popa tisztiorvos rendelkezése kiemelik a hullát a véres vízből. Meggömbülve előttünk fekszik Iszler Ferdinánd. Kék inge keresztül útve a szíve fölött, barna katonanadrág és a harisnya is a lábán van. A tisztiorvos rendelkezése lelépik róla az inget s amikor megmozgatják a hullát, rémes hangot adva, kortyog ki nyitott száján a víz...

Szíve fölött parányi kis lyuk. Aludt vér födte be. Ott szállt ki az élet Iszler Ferdinánd fiatal életéből...

— A szív nincs megeérte — mondja dr. Popa, — hanem a szívtől három-négy centire balra fúródott be a golyó és átvágta a szívcsücsöt és a szívmizait.

— A tüdőben víz nincs, tehát a golyótól halt meg és nem fulladtól.

Próbáljuk megkonstruálni az öngyilkosságot: minden feltevés szerint a kád melletti széken ülve lövette magát melbe és halálosan megsebezve bukkolt le a kádba.

A román kormány előkészületei a Népszövetség ülésére

Bukarestből jelenti a Rador: Hivatalos körök értesülése szerint a román kormány nagy előkészülettel indul a Népszövetség szeptemberi ülészakára. Részletes memorandummal, statisztikai okmányokkal és adatokkal bizonyítani fogja — így szól a hivatalos jelentés — a kisebbségi panaszok alaptalanságát. Ami a kisajátítást illeti, az emlékirat bizonyítani fogja, hogy az erdélyi mágnások birtokai részben még az agrárreform megsértésével nem sajátítottak ki. Eppen ez bizonyítja az állam túrlélességét. Ezek a mágnások számosan köszönőlevelet intéztek a kormányhoz, amelyeket az emlékirathoz mellékelni fognak. Statisztikai adattal bizonyítják, hogy a magyar paraszt a kisajátítás alkalmával ugyanazon elbánásban részesült, mint a román paraszt. Ami a kulturális és egyházi üldöztetéseket illeti, erősen cáfolja a kormány és bizonyítani fogja, hogy a kisebbségi iskolák fenntartására nagyobb összeget fordít, mint annak idején a magyar állam a román iskolák segélyezésére fordított. Erdélyben háromszáz kisebbségi iskolát segélyez az állam és az erre vonatkozó adatokat ugyancsak a Népszövetség elé terjesztik. Bizonyítani fogja az emlékirat, hogy milyen szabadságot élvez Romániában a kisebbségi sajtó. Ennek bizonyítására nagyobb mennyiségű kisebbségi sajtóorgánumot fognak a memorandumhoz mellékelni. Az okmány összeállítását és sajtó alá rendezését Petrescu Comnen intézi és az nem sokára meg fog jelenni.

Eddig szól a Rador félhivatalos jelentése, amelyre még visszatérünk.

A kisanant ellenőrizni akarja Magyarország leszerelését. Bukarestből jelenti: A román kormány a népszövetségi ülésre részletes jelentést készít Magyarországi fegyverkezéséről. A kisanant kéri fogja, hogy a leszerelés ellenőrzésére Magyarországra a kisanant is küldjön bizottságot.

Az angol kormány súlyos katasztrófától óvta meg az országot

London, augusztus 7. A szénbányász-sztrájk körül lezajlott angol parlamenti vitáról ma ezeket az újabb részleteket jelentik:

Baldwin az alsóházban beszédet mondott a szénbányák kérdésében:

— Az a nehézség, mondotta, hogy mind egy kormány megvizsgálta a szénbányák ügyét, de óvakodott a vizsgálat eredményéről nyilatkozni. A sajtó és a pártok éles kritikája nem lepett meg, de mielőtt megtámadnak, gondolják meg, hogy sokkal könnyebb harcolni, mint a békét megőrizni. Mondhatom, minden erőmet össze kellett szednem, hogy Anglia gazdasági életét súlyos katasztrófától és harcra megóvjam. A kormány örökdió, hogy a demokrácia elvéhez hű maradjon Anglia. Higgyék el a pártok ezt, még ha néha ellenkezőkép látszik is. A kormány szilárd és biztos benne, hogy az esetleges anarchia ellen a nép egységesen foglalná állást.

Utána Macdonald kijelentette, hogy Baldwin nyilatkozatával kevésbé tisztázta a helyzetet. Kifogásolta, hogy a kormány megszakította a tárgyalásokat, ami a krízis oka. A kormány úgy hiszi, hogy tízmillió fonttal segíthet a szénbányákon, holott az

1921-iki becslés szerint 287 millió fontra van szükség. A szénbányászok ügye nem munkaadók, munkások, de az egész nemzet kérdése, csak úgy, ha azt nemzeti ellenőrzés alá helyezik. A kormány biztosítsa a munkabékeket, másrészt a bányák produktumait elhelyezését.

Lloyd George szerint a helyzet az, hogy a kormány hol az egyik párt, hol a másik párt kezéből leszavaztatja a másik csoportot, miáltal nem tudható, kinek jobbatól kormányoz.

A felsőházban lord Beauchamp teljesen interpellált a kormány szénbányáitól. A felsőház elutasította a szénbányák védelmi precedensnek minősítette, amivel a többi iparág munkásai könnyen szarolhatnának fel. Robert Cecil válaszában kijelentette, hogy az akció nem jelent gazdasági politikai kapitulációt a kormány részéről. Az úgy nem szolgálhat precedensnek, mert fontosságánál fogva egyedülálló rendkívüli.

Londonból jelentik: Az alsóház 351 szavattal, 16 ellenében elfogadta a szénbányáknak támogatásáról szóló törvényjavaslatot.

Öngyilkos lett egy bécsi nagyiparos és felesége

Bécs, augusztus 7. Ma reggel 8 órakor Trautmannsdorff-utcai lakásán holtan találták Hofherr Richard nagyiparost, a Kremsbrucker & Schöllhammer cég társtulajdonosát feleségével együtt. A házaspár öngyilkosságot követett el: nyitvahagyta a lakásban a gázcsoportokat.

Rögtön értesítették a kerületi kapitányt, honnan bizottság szállt ki a helyszínre a tényállás megállapítása céljából. Számos búcsulevelet találtak, amelyek arra mutatnak, hogy a házaspár nagy anyagi nehézségekkel küzdött. Különös érdekessége Hofherrnek Seidner Adolf dr. jogtanácsosához intézett levele, amelyben azt írja, hogy az öngyilkosságot feleségével együtt szerencsétlen anyagi helyzete miatt követi el és kéri ügyvédjét, hogy a hátrahagyott értékeit adja el, a befolyó pénzből pedig igyekezzék adósságait kifizetni. Ugyanebben a levélben figyelmezteti őt egy fenyegető végrehajtásra is.

A Hofherr és Schrantz, Cleyton-Schranz-cég kijelenti, hogy az elhunyt semmiféle üzleti, vagy személyi összeköttetésben nem állt. Hofherr Richard 1920-ban teljesen kivált a cégből és azóta a vállalatban semmi része nem volt és onnan semmiféle támogatást nem kapott. Bátyja, ki is a Hofherr-cég egyik vezetője, kiváltása után fivérével állandóan segített, azonban nekik üzleteiben nem volt szerencséje. Családja a legnagyobb nehézségekkel tudta családját a megszokott életmódot biztosítani. Három évvel ezelőtt bécsi barátaival együtt megalakította a Hofherr und Langenberger Cég. A vállalat főként motorok előállításával foglalkozott és a bécsi árumintavásárokon meglehetősen sikeresen vett részt. A márká esése következtében azonban mindinkább rosszabb lett az üzletmenet és a gyárat az Oestrich Werke A. G. cég vette át. Hofherr megmaradt a gyárban és annak egyik oszlopyát vezette. A kedvezőtlen üzletmenet

Bőrünk csodája

Egy 5–6 centiméternyi bőr darabnak körülbelül 2700 porusa van, melynek szája gyanánt a lélegzésre szolgál. Az összegyűlt poruszák azonban természetes funkciójukban megátolják. A Cadum szappan bő habja azonban minél mélyebben hatol be ezekbe a porusokba, minden piszoktól ki-mossa őket és a bőrnek visszaadja teljes szépségét.

Kapható: gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszertárakban. Nagyon is a „STANDARD” drogeriában, București.

Cadum szappan

rag ettől az állásától is megvált és bi-
gyeztető lett. A nehéz viszonyok kö-
zében ezzel a foglalkozásával sem
kies biztosítani családj gondnőül
s az anyagi bajokkal járó küzdelmek
úgy az ő, mint felesége idegeregét
vátározta el végső elkeseredésük-
gy eldobták maguktól az életet.

A öngyilkosság éjszakáján csak a sze-
ben házaspár legfiatalabb leánya tar-
ott otthon, aki azonban a ház egyik
a fkvő szobájában aludt és csak ak-
edett fel, mikor reggel a lakatos az aj-
nyitotta.

Nemzetközi tenniszverseny Nagyváradon

Ag. 18—25-ig tartják meg Nagyváradon a
nemzetközi tenniszversenyt, mely évek óta már el-
adatlán sporteseménye Nagyváradnak. Ez a
verseny elsősorban Nagyvárad város taná-
slal érdeme az, hogy a város befűződött az
nemzetközi sportéletbe a tenniszversenyekkel
és hogy a legjobb külföldi versenyzők
között Váradon a romániai tenniszbajno-

idei nemzetközi tenniszverseny, mely ez
ötödik lesz, felül fogja múlni az összes
nemzetközi tenniszversenyeket.

versenyen Váradon először jelennek meg a
legjobb női- és férfi-játékosok Alfréd
ali vezetésével. Gelescu és Ste-
s kisasszonyok, kik nemzetközi viszony-
s a legelső klasszist képviselik. Férfiak
Roneti Roman, Rosetti Pontieff,
bb dr Lupt győzte le az aradi nemzet-
versenyen a döntőben, stb. Külföldről Ma-
g, Jugoszlávia, Csehszlovákia, és Ausztria
is itt lesznek, a versenynek csattanója
Kehrling Béla lesz, aki level-
sította Pelle János urat, a versenybizott-
két, hogy augusztus 20-án már megérkezik,
et főleges bementni Várad sportközön-
t. Ő ma Európa legjobb öt játékosa között
imbledoni világversenyen sorra verte Európa
it és egy Kehrling megjelenése oly nagy
lesz a romániai tennisz-sportra, hogy leg-
már a romániai tennisz-sport azon nivóra
kedni, amely őt megilleti.

zönet illeti meg a város intelligens sport-
nát is, amely mindig támogatja az igazi
a tenniszt. Reméljük, a társadalom részé-
len sem marad el ez a támogatás és az
ek versenyeinél is többen fognak a 6 napos
szépségeiben gyönyörködni.
nemzetközi tenniszversenyeket dr Pelle Já-
aló sportsman irányítja és az ő személye
francia, hogy a versenyeknek meg legyenek
A versenybizottság 300 személy részére
int állít fel a nagy versenypályán, ahova
mozott jeggyel lehet belépni. Ingy min-
ki a tribünön akar helyet foglalni, már most
sse magát elő, mert nem oda szülő jegyek-
bünön nem lehet helyet foglalni,
verseny tartama alatt a rendet a cserkés-
lak fentartani, kiket a rendezőség felkért, a
és a tribünön való rend fentartására.

ATLANTIC és APOLLÓ mozgókban

1925. augusztus 8—12-ig

A csapodár herceg

e legszebb, legpazarabb filmje megy.

A TOREKVS
NEMZETKOZI
VÁNDORDIJAS

USZOVERSENYE
a Félix-fürdő uszodájában
AUGUSZTUS
15-16

Trockij szenzációs nyilatkozata az amerikai közeledésről

Bécs, augusztus 7. Trockij az United
Presse munkatársa előtt vázolta Oroszország
gazdasági terveit és kijelentette, hogy ezeknek
végrehajtásához amerikai kölcsönre van szük-
ség. Oroszország és Amerika együttműködésé-
nek feltételei kedvezőek, Amerika azonban
alaptalanul fél attól, hogy a moszkvai politiku-
sok forradalmat készítenek elő. Ez akadályozza
meg az együttműködést. A szovjet köztársaság
az amerikai iparnak kereskedelmi előnyöket és
olyan monopóliumokat ajánl, amelyek kiegyen-
lítően hatnak és az amerikai standardizáló tö-
rekvéseket is támogatják. Ez az interjú, amely
Trockij első interjúja, amióta a Kaukázusból

hazaérkezett, nagy feltűnést keltett, mivel arra
vall, hogy nagy kísérletek indulnak meg Orosz-
ország részéről az amerikai tőkének odavoná-
sára. Trockij nyilatkozatait nyomtatékosá teszi,
hogy sok kiváló amerikai tőkes érkezett Moszk-
vába.

Washington, augusztus 7. Trockij interjúja,
melyet az United Presse számára tett, politikai
és hivatalos körökben nagy visszhangot keltett.
Hivatalos helyen kijelentik, hogy a Trockij ál-
tal kért újáépítési kölcsönt mindaddig lehetet-
len megadni, míg újra helyre nem állítják a dip-
lomáciai kapcsolatokat Oroszország és az Egye-
sült Államok között.

Abd el Krim levele két felkelő törzshöz

Páris, augusztus 7. Napok óta várja a
francia közvélemény, hogy Abd el Krim nyil-
latkozzon fog azokra a békeajánlatokra, ame-
lyeket félhivatalosan megtett Franciaország
és Spanyolország. Abd el Krim azonban —
mint igazi mohamedánhoz illik, aki biztos a
maga dolgában és Allah segítségével — hall-
gat. Mélyen hallgat. Olyan mélyen hallgat,
hogy hallgatása már egyenesen kínos és kel-
lemetlen a francia hivatalos köröknek. Ez a
hallgatás visszautasítással is felér. De a vil-
lágért sem szabad így magyarázni. Hivata-
losan úgy értelmezik Abd el Krim hallgatá-
sát, hogy a riif-kabil fölkelővezér óvatos,
aki nem akarja kockáztatni azt a lehetősé-
get, hogy békétárgyalásokat kezdhesen,
másrészt azonban meg akarja még egyszer
kísérlni a harctéren is szerencséjét. Abd el
Krim támadást készít elő a mellilali spanyol
vonal ellen is.

Mint hogy pedig Abd el Krim csak nem
akar nyilatkozzon a békefeltételekről, a fran-
cia kormány elhatározta, hogy a francia-
spanyol békefeltételek teljes szövegét közzé-
teszi. Csúpan a spanyol kormány hozzájárú-
lását várják a nyilvánosságához.

Páris, augusztus 7. Az Eclair ma Abd
el Krim levelét közli, amelyet az uleima és
az uezzan felkelő törzsekhez intézett nyolc
nappal ezelőtt. A levélnek a következő a tar-
talma: „Ti tudjátok, hogy milyen hatalmas
intézkedéseket tettünk, hogy a tenger tulsó
partjáról jött ellenséggel, kik országunk gaz-
daságát akarják kizsákmányolni és rabszol-
gává akarnak tenni, leszámolhassunk.
Észak-Afrikában egy mohamedán országot
akarunk berendezni, mely önálló és függet-
len lesz, mint minden más dicső nemzet.”

Háromszáznolcvan lejt ér egy ember keze

A bürokratizmus ellen hiába kezdene har-
cot ez a cikk. Nem vagyunk mások, mint egy-
egy paragrafus összegyűnyed árnyékai és azok,
akik a paragrafusokat fejünkre olvassák, úgy
viselkednek, mintha fából faragott gép lenne-
nek. A munkásbiztosító pénztárnál is megállá-
pították, hogy egy kéz 50 százalékos rokkantsá-
got, egy szem 25 százalékos munkaképtelensé-
get jelent. Nem nézik egy munkában szerencsét-
lenül járt embernél sem azt, hogy milyenek az
egyéni életkörülményei, hanem a törvény sze-
rint megadják az egy kéz elvesztésével járó di-
jat: háromszáznolcvanhat lejt és ötven banit...

Hanvas Ferenc székelyhídi molnár jobb
kezét letépte a szitalgóz 1924 augusztus 8-án.
Lakatos Lajos-cégnél dolgozott évekig a csörgő
kerékü hatalmas malomban, ahol évekig az ő
kezeből szűrődött le a kenyérmag áldása: a
liszt.

Tegnap bentjárt a szerkesztőségünkben
Hanvas erenc. Félkarja helyén szomoruan fityeg
az üres kabátuj. Kitergetti írásait és megmu-
tatja, hogy a munkásbiztosító

nyolcvannégy lejt nyugdíjat és három-
százkét lejt pótlékot, összesen 386.50
banit állapított meg, mint hetven szá-
zalékos rokkantnak.

— Munkában vesztettem el az egyik ke-
zem — mondja szomorúan. — Dolgozni nem tu-
dok tovább. Hogy éljek meg, ki tart el engem
és családomat. A volt munkaadóim támogatnak
úgy, ahogy, de nem tudok megélni.

Az írásokból — csupa nyomtatott blanket-
ta, csak a rubrikákat kell kitölteni, mindegy,
hogy kinek a nevére szól — megtudjuk, hogy
történt a szerkesztőség, 2400 lejt volt a kere-
seti alap és a törvény hetvenedik szakasza
alapján

„Megállapították Hanvas Ferenc székely-
hídi lakosnak sérülése, amit 1924 augusztus
hó 8-án Lakatos Lajos-cégnél szenvedett. A
szerkesztőségért 1924 október 18-ával kez-
dődöl egy intézkedésig keresetének 42 szá-
zalékos járadékát, amely kitesz 84 lejt ha-
vonía. A pénztár ezen összeget az új intézke-
désig nevezettnek ki fogja fizetni, bélyegtelen
nyuáta ellenében. Ezen végzés ellen felfolya-

modást nem lehet beadni. Havi járadék 84 lejt,
Pótlék 302 lejt. Összesen 386 lejt. Igazgató.

Ennyi és nem több. Hanvas Ferenc élete el
van intézve a szürke, rideg aktában. Tíz sor és
egy munkásélet van eltemetve benne.

Felmentem a munkásbiztosító pénztárhoz
azzal az érzéssel, hogy úgy sem fognak segíteni,
változtatni az írásban kiadott határozaton. Fel-
mentem Hanvas Ferencel, hát ha még ki lehet
vinni egy pár lejt a félkezi embernek, akinek
sorsát elintézték tizenöt sorban, kegyetlenül.

— A határozat törvényen alapszik, azt
megváltoztatni nem lehet — mondotta egy fő-
tisztviselő, — de mondhatom önöknek, hogy
Hanvas Ferencet semmi méltánytalanság nem
érte. Egy kéz elvesztéséért csak ötven száza-
lékos munkaképtelenséget szoktak megállapi-
tani, csodálom, hogy hetven százalékra vet-
ték fel.

— Mi ezt az aktákat felterjesztettük a köz-
ponthoz, ahol esetleg felelemlik a járulékat. Nem
valószínű. A központ határozatát tudomására
adjuk és azt megtelebezhetheti. Talán sikerülni
fog valamit kiverkedni.

— Mennyi balesetbiztosítási díjat fizet be
egy munkás — kérdezem.

— Oh egy csekélységet, 30—40—50 lejt
évente. De különben csodálkozom nagyon, hogy
az urak is el hiszik, hogy a munkásbiztosító
egy jótékonyintézmény. Mi a törvény rideg pa-
raagrafsai alapján dolgozunk és bizony nem
kimélnék meg bennünket sem a sztrájkok, sem
a gazdasági válságszülte munkanélküliség hullá-
mai. Mert mindenki hozzánk menekül, nálunk
akarja kárpótolni magát a gazdasági válság csa-
pásaiért. A pénztár mindenkit kielegít, ami tör-
vényben lefektetve jár neki. Mást nem te-
hetünk.

Mindent kap Hanvas Ferenc, amit a tör-
vény megígért neki. Háromszázkét lejt drágasági
pótlékot és nyolcvannégy lejt törzsdíjat, össze-
sen 386.50 banit. Huszonöt évig dolgozott és ez
az eredmény.

Tudjuk, hogy nem a nagyváradi munkásbiz-
tosító pénztár vezetőiben van a hiba, hanem a
bürokrácia találta úgy, hogy háromszáznolc-
vankét leiből meg lehet élni egy félkaru ember-
nek a családjával.

(B. gy.)

A tanfelügyelőség az állami iskolák építéséről

A Nagyvárad-ban több ízben foglalkoztunk az állami iskolák építésével és legutóbb bihardioszegi és a nagyszántói iskola építése ügyét tettük szóvá. Ezekkel kapcsolatosan tegnap felkereste a szerkesztőséget Popescu inspektor és Várna tanfelügyelő és a következő kijelentések közlését kérték:

— A bihardioszegi állami iskolára vonatkozólag a Nagyváradban megjelent közlemény több igen helyes információ mellett téves adatokat is tartalmaz. Le kell szögeznünk, hogy Bihardioszeg községe hajlandó az iskolát megépíteni, amely, tekintettel arra, hogy vagyonszükségéről van szó, nem jelent a községre olyan nagy terhet, mint ahogy azt feltűntetik. A községek lakosságának csupán az az óhaja, hogy az építkezések végrehajtásánál minden korrekt módon történjen, felesleges megterhelés őket ne érje és a kir. tanfelügyelőség a maga részéről is mindent elkövet, hogy senki a maga javára az építkezéseket jogosulatlanul ki ne használja. Így a bihardioszegi iskola építésénél is a királyi tanfelügyelőség megállapította, hogy szabálytalanságok történtek, rossz anyagot használtak fel. A helyszínen megjelentünk és szakértői vizsgálatot tartottunk, ma beérkezett hozzánk a részletes hivatalos szakértői vélemény is, amely megállapítja, hogy Virányi Béla mérnök, mint azt a Nagyvárad is megírta, rossz anyagot használt, amelyet a mérnök kijelentése szerint, az iskolabizottság elnökétől, vagyis magától a községi főjegyzőtől vásárolt. A kir. tanfelügyelőség nem tűrheti, hogy az iskolaeépítési akciók ilyen eljárással kompromittálják és a községi lakosság kedvét az iskolák építésétől elvegyék, ezért a vármegyei iskolabizottság mai ülésén indítványozni fogjuk, hogy a Virányi Bélával kötött szerződést bojtásuk fel és a történetek ügyében a vizsgálatot ejtsék meg.

— Ezzel szemben megállapítottuk, hogy a nagyszántói iskolaeépítési pályázat körül szabálytalanság nem történt, a helyszínen megjejt vizsgálat alkalmával a lakosság a jegyző tevékenysége felett meglegedését fejezte ki és az ellene beadott fegyelmi főljelentést visszavonta.

Popescu inspektor ezután a törvény szakszavaival dokumentálta, hogy a községek öt éven belül kötelesek a megfelelő állami iskolát felépíteni. A községek az erre vonatkozó költségeket beiktatják az évi költségvetésbe és a feladatok hatóság minden alkalommal, ha a költségvetést megkezdik, az ügyet a felsőbb fórum elé terjesztik.

* A Hetényi színiiskola vizsgálódásán mindenkinek jelen kell lennie.

Gumiharisnyák, sérkötők, haskötők
„Jugica” Str. Nicolae Iorga (Zófia-utca) 13 sz.

Szépségápolás legmodernebb módszer szerint D. STERNBERG HELEN
kozmetikai intézetében, Maria királyné-tér 3. I. em.

ATLANTIC és APOLLÓ mozgóképek
1925. augusztus 8—12-ig

A csapodár herceg

Koline legszebb, legpazarabb nimje megy.

Gyermekek sportkönyvei 425 leltől
Székelyi. Pfaffa úti 16. szám.

minőségben vezet

Vakmerő rablótámadás egy vonat ellen

Bukarest, augusztus 7. Dornavatra és Beszerce között közlekedő villamosüzemi vonatot fegyverrel és gépjárművel felszerelt rablóbanda támadta meg Maguri határában. Először jelekkel szólították fel Tuga mozdonyvezetőt, hogy álljon meg, mivel azonban a vonatvezető ellenszegült, erőszakkal állították meg a motort. A rablók végig kutatták a pos-

tát és az utasok öltözközt és értéktárgyaikkhoz vették. A mozdonyvezető, amíg szegült, bűntetésből meggyilkolták. A támadás rejtetes pánikot keltett az utasok között. A martalócok eltűnése után meglehetősen későre a vonat tovább ment és vitte a mozdonyvezető holttestét.

UJDONSÁGOK

* A király hatvanadik születésnapja. Bukarestből jelentik: Ferdinánd király aug. 27-én tölti be életének 60-ik évét. A születésnap fényes megünneplésre nagy előkészületek történnek.

* Százmillió korona óvadékok ajánlanak fel Beniczky Ödönért. Budapestről jelentik: Dr. Vajda, Beniczky Ödön védője benyújtotta védené szabadsábrahelyezési kérvényét. Száz millió korona óvadékok ajánlott fel, ha a bíróság ítéletig a volt belügyminisztert kibocsátják börtönéből.

* Az antiszemita mozgalmak ellen. Bukarestből jelentik: A miniszterelnök a tegnapi minisztertanácsban nyomatékosan kérte a minisztereket, hogy a maguk hatáskörében is kövesse- nek el mindent az antiszemita agitáció megfékezésére. A kormány sokkal szigorúbban fog eljárni ezután a tüntetőkkel szemben. Azokat a prefektusokat, akik az antiszemita botrányok ügyét lanyhán kezelik, ki fogják cserélni.

* Morár kapitány nyert egy hatásvat. A szokásossá vált sorsolások között egy érdekes nyereménytárgyat, egy pompás hatásvat sorsoltak ki a napokban. Petrov árnagy tulajdona volt a paripa, amelyet a 103-as számú sorsjegy nyert meg. A 103-as számot a mindenki előtt szimpatikus Morár rendőrkapitány nyerte meg, aki boldogan vette át tegnap a hatásvat.

* A vonaton lesz ezental a vámolás. Bukarestből jelentik: A román-magyar határmenti közlekedésre Kúrtosön folytatott tárgyalások megállapodással végeztek. Romániát a tárgyalásokon Bungetianu sziguranavezérfelügyelő, Apostolescu CFR. igazgató és Niculescu vámfelügyelő képviselték. A megállapodás szerint a román vámtiszték külön vonattal Lóksházára mennek és onnan visszafelé jövet a vámrevízió a vonaton fog történni. Ezt a megállapodást egyelőre egy évre kötötték.

* A Pálinka vasárnap délelőtt pontosan 10 órakor kezdődik a színházban.

* Felfüggesztett adóbehajtás. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter utasította az adóbeszedő bizottságokat, hogy a parasztnak az adó beszedését az új termés betakarításáig függeszessék fel.

* A földmívelésügyi miniszter utazása. Bukarestből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint Constantinescu földmívelésügyi miniszter Párisban tanácskozást folytatott von Haas párisi német nagykövettel a Románia és Németország közti differenciák ügyében. A tárgyalások kedvező mederben folynak.

* Hegedűs Gyula vasárnap este is fellép az Antóniában.

* A vendégüljárók farszírozzák az árrevíziót. A városi tanács a Butoia inspektor feljelentése után az egész vonalon maximálták az értémi árakat s körülbelül 20—30 százalékkal szorították le az étlapok jegyzéseit. Az étteremtulajdonosok nevében már egy ízben Fűrlich Zoltán elnök demonstrált a városi hatóságoknál. Tegnap Schwartz Béla és Cipóth Ferenc tulajdonosok újlag megjelentek dr. Vostinár János főjegyzőnél, akik arra kérték, hogy az árvezsgáló bizottság vegye revízió alá a szigorú árakat és adjon módot arra, hogy a vendégüljáró ne szenvedje meg a megszorításokat. Dr. Vostinár János egyelőre nem adott pontos választ. Valószínű azonban, hogy a maximálást fenntartják, de az étlapokat olyképp revízió alá veszik, hogy a bizottság az árak megszorítását meghallgatja a vendégüljárók kiküldöttjeit is.

* Ertesítés. Az evangélikus templomban az istentisztelet most vasárnap már Martiny Imre lelkesz fogja végezni.

* Fényképezési műtermem megnyílt Regele Ferdinand (Rákóczi) ut. Bazárépület (volt Molnár műtermem összes helyiségeiben.) Kertész fényképez.

* Dr. Soós István hivatalában. Dr. Soós István első aljegyző, nyári szabadsága alatt tegnap elfoglalta a városi hivatalt.

* Halálozás. Baán László nyug. posta-telefonkezelő, 78 éves korában elhunyt. Tegnap délután 3 órakor megy végbe a Peres-gyászhatál.

* Őszi vásár és kiállítás a Csarnokban. A nagyvárad kereskedő- és iparostársadalomának ságára a Kereskedelmi Csarnok ezidén rendezi a tavaly oly nagy erkölcsi és anyagi eredményezett őszi vásárt. Tekintettel a gazdasági év rendkívül bő termésére, Biharvidéki községei vásárlóképeségük teljében, minden valószínűség szerint sikerülni a szűkre vasúti utazási kedvezményeket is, így az idei kiállítás sokkal nagyobb eredményt hozni, mint a tavalyi. A kiállítási helyeket jelölték ki s már is rengeteg kiállító akad a rendezőség szerdáj minden helyet fent. A kiállítás őszi kiállítások között a Csarnok titkári hivatalában, pedig egész napon át a Rudolf Mosse vállalatnál lehet, Bulw. Reg. Ferdinand. Telefon 6—93.

* Rókkantak, özvegyek és árva. A nagyvárad hadirokkantak, özvegyek és árva vasárnap délután 4 órakor alakuló gyűlést tartanak, melyre meghívják a városban rókkantá vált tiszteket és hadiöreg. Amennyiben lehetséges, a biharmegyei és városi képviselteségek magukat a városi termében 9-én, délután 4 órakor. A városi tanács elnöke.

* Királyi kitüntetést kapott Muth tanonciskolai igazgató és Bulbuka csizmadia-mester. Tegnap este szépséges bankettet rendezett az Ipartestülromán iparosok köre Muth Gyula, nonciskola igazgatója és Bulbuka csizmadia-mester tiszteletére, akiket az ipar terén végzett kitűnő munkájukra és merészei a koronarend lovagkeresztet kaptak. A megjelent előkelőségek a Catana Aurél rendőrprefektus szíves szavakkal az ünnepelték érdemét.

* Ma és holnap este a Városi-telep zenekara hangversenyez a kávéházban.

* Bomba 6 lei az Eldorádóban.

* Autójárat Biharpuszokiba, elője Hegedűs Hirlapiróadás. Személyenként

•TÖZSDE•

Zürich, augusztus 7. (Nyitás.) 12212, Páris 2420, Newyork 515, Prág London 2501, Budapest 7245, Bécs 7247.

Zürich, augusztus 7. (Zárlat.) Beötynolcad, Amszterdam 20695, Newyork London 2501, Páris 2420, Milánó 1870, 1525, Budapest 7245, Belgrád 925, 126250, Varsó 95, Bécs 7247.

Budapest, augusztus 7. A termé- zárata. A terménytőzsde csendes. Buz 392, rozs 290—295, takarmányárpa 2 sörárpa 300—320, új zab 280—290, ó 2 tengeti 260—265, repce 540—550.

•SZÍNHÁZ•

Hegedűs Gyula az „Ördög”

Tulajdonképpen ezzel a szereppel, darabban lett naggyá. A külföldi színész- denünnen, ahol Molnár Ferenc műve megfordult, nem mulasztották el meg- az első kreátort, akinek a diadala az győzelme volt. Egyik sem tudta utólrni, m

Gyula ördöge több volt, mint a molnárférenci. Egyensúlybista, maga az inkarnálódott Szellem. Nagyváradi tegnap este nem győzte csodálni. Pertrított a taps minden felvonás után és gyakrasztotta meg a spontán kitört lelkesedését az előadást. Hegedűs Gyula maga is ráépítette a darabot, de vele tudott haladni. A Jósika Mici, aki pompázó asszonyi megíestette azt a ragyogó Nőt, akiért való öröm, minden jószág és minden gyász ezen. Akinek a jóisten rak pázsitot a lába alá, az ördög kormányozza lépteit...

A Notre-Damera váltott jegyeket a pénz-szombat délig visszaváltja.

Meg kellett hosszabbítani Hegedűs Gyula előadását, Hegedűs Gyula, a kiváló művész, meghatott a nagyváradi publikum ósztinte és a jószág, készen nyilatkozott arra, hogy mitől olozsváron megkezdén vendégszereplését, ésnap este is fellép a nagyváradi színpadon. Hegedűs Gyula az Antónia Kovács szerepét játssza, amelyben ez a nagy művész hatalmas. Szombaton ugyancsak az Antónia, ésnap délután fél 6-kor pedig a Királyban a Vígsház művésze.

Bucsuelőadás. A Nótás kapitány hétfő esti keretei között vesz bucsut Nagyváradi köztől az operett társulat négy kiváló tagja. Mici, Kertész Mancsi, Rohonczy és Bihari.

A karszemélyzet jutalomjátéka. A kórus mint minden esztendőben, úgy az idén is mondanak bucsut az elmuló szezonnak. Ez este a János vitéz előadása fogja a nagyváradi karszemélyzetnek bucsuját színessé tenni. A János vitézben elbucszik Biczó János, aki két éven keresztül bővült el Nagyváradi közönséget gyönyörű hangjával és művésziességgel.

A Hetényi színiiskola vizsgaelőadása. A hely sem lesz üres szerdán este a színház színpadán, erkélyen és állóhelyein, amikor a Hetényi színiiskola nagyképességű növendékei gondozóvalogatott operett, dráma és vígjáték jelen tesznek bizonyosságot arról, hogy tehetségszínpadra predesztinálja őket. A kiváló színi eddig is értékes női és férfi erőkkel aján meg az erdélyi magyar színiéletet.

MOZI

he, Kovenko asszony és Jack in, az új filmbonvivan színek az „Apolló” új filmjén

(ajtóbe mutató.) Ujra slágerfilm, a akkor is az volna, ha nem a millió, a batalparátus, amellyel elkészült, tenné az a gyedül a Koline neve, no meg Kovenko asszonyé. Kolinét, aki a Rejtelmek kertész szerepében tűnt fel és fotográfálta magát a nagyközönség szívébe, — minden új szerepében lazas kíváncsi-godája a publikum. Koline „A csapodár herceg” című filmnek egyik főalakja és keresetlenül ismét az, akinek titka: csupa bonhómia. Az Kovanko a precíz játékok mesterasszonya, a hírté acélos szépségén kívül tiszta művel röpitette fel. Az új film harmadik képe egy tökéletes szépségű fiatallem. Jack Catalin, akinek az üdése, fiatal és mégis férfias megjelenése nemcsak a, Valentinova helyezik egy sorba, de tináltnan az a filmszínész, aki még nem a akire várt a film nagy-nagy hódoló. Maga a kép is mozgalmas és rajzó törté- el, a hosszú 8 felvonásos ellené, miad- e fogják tudni bilincselni a nézőt. (—)

Koline legszebb, legpazarabb filmje a „A csapodár herceg”, amelyet az Atlantic és Apolló ma, szombattól kezdve 5 napon mutatnak. A legszebb, a legüszább szerelem filmje ez, a pedig Koline, az a ragyogó tehetségű orosz, a legjobb alakítását mutatja benne. A fiatal kők megörzi szívében tiszta szerelmet, a nő iránt, kit egy romantikus kaland folytat meg s bármennyire is igyekezett az udvari e szerelmet megzavarni és lehetetlené tenni, a trónörökös hű marad szíve választottjához. A trón ragyogó fénye és dicsősége ara- be sугaival állhatatos, igaz szerelmüket. A bájos, kedves, romantikus történet, ame-

lyet a rendező mesteri kézzel filmesített meg. A kelet minden pompáját, ragyogását megleveníti szemünk előtt, olyan kereteket szolgáltatva a gyönyörű történethez, amint még filmen nem láttunk. A sok-sok szebbnél-szebb jelenet közül ki kell emelnünk az ifjú leány romantikus megszőktetését a háremből, a borzalmasan szép hajókatasztrófát és az udvari élet mesteri beállítását. Végül — s itt kellett volna kezdenünk — a szereplők a leg-tökéletesebbet nyújtják. Koline-t dicsérni, teljesítményét méltányolni gyenge a toll. Mindenki ismeri s senki sem tudott dönteni afőlt, hogy tulajdonképpen melyik szerepe a legjobb. A „Rejtelmek háza” kertésze-e, a „Kean” sugója, avagy a „Párisi rongyszedő” klasszikus rongyszedője. Bátran állíthatjuk, hogy mindezek közül a „Csapodár herceg” filmben lévő szerepe a legjobb. Mellette Natalie Kovanko és Jacques Caellaine, a legszebb, leg-fessebb filmszínészek játsszák a főbb szerepeket.

A „Csapodár herceg” c. film megérdemel témájánál fogva minden dicséretet és elismerést s ezt csak fokozza a kiváló művészek játéka és a rendező mesteri rendezése. Egy film, amely mindenkinél fog tetszeni.

A Dorian-filmszínházban ma, szombaton 3, 6 és 9 órakor az 1924. évi „Párisi Olimpiász” látható. A 8 felvonásos film gyönyörű világképeket mutat be. Atlétika, tenisz, birkózás, korcsolya, lovaspoló, jég hockey, vívás, rugby és még sok más sport látható a filmen (a focball-rész nem érkezett meg). Ezenkívül színre kerülnek „Zigottó, mint boxbajnok”, „Zigottó a kabarában” és „Zigottó, mint elárúsító” című egyenként 2 felvonásos burleszkok, Jón: „Faraó bosszuja”, Dorian monumentális film.

NYILTTÉR

Heti árjegyzék!

Vizes készlet, csiszolt	30
Boros készlet, csiszolt	30
Likörös készlet, csiszolt	30
Uzsonnás készlet, színes	200
Teás készlet, színes	400
Kávé készlet, aranyos	400
Feketés készlet, színes	400
Mosdó készlet, színes	400
Ékező készlet, színes	900
Fűszer készlet, színes	250

Tábla-ablaküveg olcsón!!

Üborkás- és befőttes üvegek leszállított árakban!

Fraji KOMLOS Testvérek

Gyári raktár. — Nagykereskedés.

Oradea-Mare — Nagyváradi

Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 13.

Telefon 3-72

A jómadár

— Regény —

Irta: Bónyi Adorján

— Nem árt az egy kukkot se. Nem is úgy beszél az velük, mint egy ügyvéd, hanem mint egy cimbor, egy testvér, egy jó pajtás. Ez tesz a parasztnak. Tízezer annyit ígér mind- egyiknek, mint amennyit az akar.

— Tudtam, hogy ha a jómadár van a dologban, akkor svindli az egész. — De az nem svindli, fiacskám, hogy a paraszt minden egyes esetben becsületesen fizet. Ugy folyik be a pénz az irodába, hogy azt gyönyörűség nézni. Ez a kölyök, ez az én üdvöském. Ki is nevelem, ügyvédnek. Nem eresztsem el többet innen.

A tekintetes asszony dörmögött és visszavette az újságját:

— Bánom is én. Csinálj, amit akarsz. Nagyjobb dologban fő most az én fejem. Ma dél-

után itt lesz megint a mérnök. És ma délután, én mondom neked, meg fogja kérni a mérnök a lányod kezét.

A tekintetes urnak most sikerült egy hegyes kis füstoszlop pontosan fején találni egy szemteleon legyet és nagyot nevetett azon, hogy szegény légy gutaütött módra támo lyogott végig az asztalon.

— Ne nevell! — förmedt rá az újság mögül a tekintetes asszony. És nem engedte, hogy a tekintetes ur kimagyarázza magát. — Ne nevell, annyit mondom, mert megjárhatod velem! Persze, neked is telebeszélte a fejed az a gazember fiad mindenféleképpen és te is az ő pártján vagy és te is nevelsz azon, hogy a vasúti mérnök... De mondhatom, ha megfeszültök, akkor is megmutatom, hogy a vasúti mérnök elveszi a lányomat!

Azzal a tekintetes asszony haragja legfélelmetesebb fuvallatában bevonult a házba.

Természetesen, ebből a haragból porszemnyi sem maradt, amikor megérkezett a mérnök ur és a szalétti asztalán ismét kivirágzott előtte minden földi jó, amit csak egy köhégyi konyha meg tud termelni sütőkben és lábosokban.

Most azonban Gyuszi is ott ült az asztal mellett.

Ez ingerelte és nyugtalanította a tekintetes asszonyt. Egyszer aztán nem állhatta tovább, felkelt, kiment és egy perc múlva a cseléd ki- invitálta a fiatal urat is.

— Te — mondta neki a tekintetes asszony csendesesen a felsőház sötét folyosóján — annyit mondom neked, ne csinálj valami szemtelenséget, valami tréfát ezzel az emberrel és különben is tiszteld ezt az embert, mint leendő becsületes sógorodat, mert különben kitekerem a nyakadat!

— Becsületszavamat adom rá — válaszolta ünnepélyesen a jómadár, — hogy egyetlen egy szóval, vagy mozdulattal sem akadályozom meg, hogy a hugom férjhezmenjen ahhoz, akihez akar.

Nagy izgatottságában a tekintetes asszony elfogadhatónak találta a Gyuszi feleletét és a szavak hízeglő csengése mögött nem vett észre semmi aljasságot.

Igy történt, hogy a jómadár a tekintetes asszony beleegyezésével ismét helyet foglalhatott az asztal mellett. Nagyon csendesesen és kedvesen viselkedett, csak néha, lopva nézett össze Sárikával és ilyenkor mindkét fiatal szempárban titkos vidám fényesség gyúlt fel és ragyogott össze.

Nagyon kellemesen teltek aztán a felőrák. Immár három ember üldögélt Tula ur körül, akik feszülten és elismerőleg hallgatták mindazt a szépet és jót, amit ez a kiváló férfiú önmagáról elzengett kissé náthás, de dallamos hangon.

A tekintetes asszony azonban végre is nem állhatta tovább és megkísérelte, hogy a helyes irányba terelje a diskurzust.

— Az én véleményem szerint azonban — mondta neki a tekintetes asszony — egy magában álló férfi, akármilyen kiváló is különben, egyedül, magányosan nem egész és nem tökéletes ember.

— Nem értem, mire céloz asszonyom — szólt szigorúan Tula.

— Anyám azt akarja mondani — vetette közbe mosolyogva Gyuszi — hogy meg kell nő-sülni ahhoz, hogy egész és tökéletes ember legyen valaki.

— Igen-igen — sóhajtozott a tekintetes asszony, aki már azt hitte, hogy a jómadár valami ostobaságot akar mondani.

— Természetesen. Ez az én nézetem is — bólintgatott Tula ur.

(Folyt. köv.)

Vegyileg **TISZTÍT, MOS, VASAL**
BORGOS
vegytisztító, Bazár épület (Színház mellett.)

ESŐERNYŐ legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek
Iorga (Zöldfa-ut) 8. - Behúzás, javítás gyorsan készül.

Levelezés

„Részletek.” — Vasutálló-más. „Jövő”, „Megbecsülöm”, „Biztos existenciá”, „Nőtlen 40”, „Jó gazdaszszony”, „Bicsédy”, „Tí-tok az élet”, „Gabona”, „Ház tulajdonos” jellegű levelek van a kiadóba, illetékesek vegyék át, mert ellenesetben a kiadóhivatal megsemmisíti.

Arccéplézés használja az **Agri-crém**et, melytől arc-bőre szép, tiszta és üde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana-ágyógyeztető Oradea-Mare.

LAKÁS

Lelelésért keresek 2 szobás garson lakást a központban. Cím: Hegedűs Hirlapirodába. 2369H

Butorozott szobát teljes ellátással, lehetőleg a vasut közelében keres fiatal ember. Cím Str. Vlahuța (Szent János-utca) 29. Sunfield nyomda. 2533

Ujjonnan épült kétszobás lakás azonnal kiadó. Str. Vladimirescu (Magyar-utca) 7. sz. 2581

Központban különbejárta szépen butorozott szoba kiadó. Cím: Renaissance. 2572H

Kiadó szép 2 szobás lakás. Cím Hegedűs Hirlapiroda. 2575H

Kétszobás lakások azonnal elfoglalhatók. Két egy-szobás központban. Butorozott lakrészek. Garson lakásokat keresek urifélelem részére. Üzemhelyiségek Balazsénál, Str. Nic. Jorga (Zöldfa-u.) 21. 2570

Mielőtt
**tűzifa-
szükségletét**

bárhon is beszerezné, sa-ját érdekében hívja fel a

Stern

vállalatok

tűzifa telepet.

Telefon 809. sz.

Tekintettel a felhalmo-zott nagy készletre, szá-száz, I-ső osztályú tűzi-fát olcsó áron ad, míg c készlet tart.

Üzlet-helyiséget

forgalmas köz-pont mellett utcában le-lelésért keresek. — Cím a Hegedűs Hirlapiro-dában

Remélem
tudja már, hogy a
Fannoniában
vízumoztat
DEUTSCH
a fűtár
Utóleveleket elintézt!

Alkalmazás

Állást keres katonaságtól most szabadult önkéntes, akinek kereskedelmi érettsége és irodai gyakorlata van. Szíves megkereséseket „Két éves önkéntes” jelíggel a kiadóba küld. 2495

Intelligentes deutsches Fräulein wird gesucht zu einem 12 jährigen Mäd-chen. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 1. Sebestyén. 2563

Utazó, ki a cipő, kalap szakmában teljesen jártas, román-magyar és német nyelvtudással állást változtatna. Cím: a kiadóba kér. 2552

Gyakorlott gyors- és gépi-író azonnali belépésre keresek. Németül vagy románul tudók előnyben. Fodor Dezső gabonabizomá-nyos Str. Pictorul Grigo-rescu (Mészáros-utca) 2. 2573H

Önálló női munkaerő, ki hosszabb irodai praxissal rendelkezik, — kalkulációs munkálatokban feltétlen és német nyelvben némi jártassággal bír, mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok fizetési igényekkel: „Megbízható munkaerő” jelíggel a kiadóhivatalba. 2576H

Intelligens főnőtudó ház-vezetőnő idősebb házaspárhoz felvétetik. Jelent-kezn Str. Dr Ion Ciordaș (Berkovits Ferenc-utca) 46. Weisz. 2579

Délutáni állást keres per-fect román fordító. Cím a kiadóba. 2566

Mindenki maga készítheti a legszebb **persza szőnyegeket** a ki Schulhof Emilnétől vesz anyagot, mintát, sző-vőkellékeket.

II ingyen tanítás II
A legfinomabb külföldi se-lyem és gyapjú fonalak **leszállított áron.**

Videki rendelések utánvét-tel a legpontosabban elin-téztetnek.

ORIENT
Szővőművészeti iskola
ORADEA-MARE
Premontreai gimnázium épület.

Átadó

2 szoba, előszoba, fürdő-szoba Calea Regele Fer-dinand (Rákóczi-uton) or-vosnak vagy irodának al-kalmas; 1 szoba, konyha, speizos lakás Nogál-utcán; 1 szoba előszobával a Str. Ep. Ciorogariu (Uri-utcán) — lelelés nélkül. — Bu-torozott szobák kiadó.

„ARDEAL”

iroda, Főposta mellett.

Telefon: 203. sz.

Adás-Vétel

Egy garnitúra, használt gum-mis kocsikerek (4 db) és egy bőrfedeles kordó eladó. Megtekinthető Friskó, Str. A. D. Xenopol (Lakatos-u.) 10. alatt. 2534

Eladó Olasz központban beköltözhető négy szoba, fürdőszobás magánház 400.000 Leier. Ertekezhetni Kortmáros Lászlónál, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 22. 2531

Werthelm cassa 3-as jutá-nyosan eladó Sternbergnél, Bul. Regele Ferdinand 14. 2540

Csukott hintó egy és két lóra olcsón eladó. Strada Gojdu (Beothy Odón-u.) 8. 2541

NEOCALMIN

Prof. Dr. A. BABES

azonnal lecsillapítja a leghevesebb neuralgiát, migrént, fejfájást és fogfájást. — Kapható minden drogériában és gyógyszerárban.

Főlerakat:
Soc. „OMNIA” București

NAGY SZÁRAZ, FÖLDSZINTES

**GYÁRHELYISÉGET
KERES
PELIKÁN MILL
BORÍTÉKGYÁR**

STRADA CASAPIEI (MÉSZÁROS-UTCA)

Ajánljon nekem egy jó könyvet

Nem egyet, tizenkettőt tudok ajánlani, olvassa el a Hegedűs Hirlapiroda Kölcseknönyvtárából:

Szini Gyula: Rózsaszínű hó	225
Rovetta: A kisasszonyka	261
Tóth Béla: Boldog asszony dervise	226
D'Anunzio: Tűz	287
Hall Caine: Manxman	229
Heltay Jenő: Hét sovány esztendő	276
Gorkij: Az anya	576
Biró Lajos: Glória	521
Tormay Cecil: Régi ház	610
Vér Mátyás: Árnyék	1327
H. H. E-ers: Alraune	890
Peladan: Egy az eggyel	176

Most jelent meg

Bródy Sándor
utolsó remeke

Rembrandt

a festő, fénybe és árnyba borult furcsa fejét és és furcsa életét rajzolta meg az író — az álarc alatt pedig a maga különös, nagyszerű, izgalmas élményei rejtőznek.

Eladó azonnal beköltöz-hető csodaszép háromszoba, fürdőszobás magánház Uj-városban. — Ertekezhetni: Kortmáros Lászlónál, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) 22. sz. 2532

Plannó Gebr. Stingl, új állapotban, keresztthuros, sürgősen eladó. Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 3. ajtó 4. 2539

Eladó egyemeletes nagyon szép modern ház, két ö-t-szobás, parkettás lakással, hozzátartozik még egy föld-szintes modern ház három-szoba, fürdőszobás és egy kétszoba, fürdőszobás la-kással, egy katasztrális hold szőlővel benne a városban, ára összesen **egy millió Le.** Ertekezhetni: Kortmáros Lászlónál, Str. I. C. Bra-tianu (Szaniszló-u.) 22. sz. 2530

Eladó ház, 3 szobás, szép udvarral 250.000; új ház, üzlettel, 2 szoba, konyha, nyári konyhával átvethető 180.000. Több nagyobb és emeletes házak. Villaseri szép ház 3 szoba, fürdő-szoba 450.000. Várud kö-zelében fűszerüzlet ház átvethető 100.000. Földek, szőlők. Volt Toma József-nél 3-tól 6-ig Str. Tacke Jonescu (Körözs-utca) 21. 2564

Nagyon olcsón vásárolhat szörmekabátokat Lechner-nél, Str. Ep. Ciorogariu (Uri-utca) 4.

Lelelés nélkül sürgősen átadó fűszerüzlet, betegség matt. Cím a kiadóban. 2518H

Pallsander ebédülő, díofa háló sürgősen eladó. Str. Paul Chinez (Aulich Lajos-utca) 1. Calea Dorobanti-lor (Rulikovszky)-ut. 2582H

Eladó különféle használt butor. Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 40. szám alatt. 2574H

Ház eladó sürgősen 170.000 Leier. Körber. Nic. Jorga 17., földsz. 2578

Utólevél vízumozást — megbízásokat napon-kénti futáriditással a legolcsóbban, legmeg-bizhatóbban elintézt a

Mercur iroda
Str. Gen. Mosoiu 7.
Telefon 221. Házát, föl-det, szőlőt, lakást és **pénzkioldásokat gyorsan közvetít**

Görög oldalon
házhelyeknek, kertgazda-ságnak, szőlőnek alkalmas

**parcellák
olcsón eladók.**

Ertekezhetni a „Takaré-kosság” takaréks és segély-szövetkezetnél, Str. Delav-rance (volt Ritoók Zsig-mond-utca) 1. Ügyvédi ka-marai épület I. emelet.

Butorok
gyári áron kaphatók a legfinomabbtól, a leg-olcsóbbig

Steiner butorgyárosnál
Avr. Iancu (Kossuth)-u. volt Faragó börtüzet.

**Román-Magyar
Magyar-Román**
Ghetie szótár eladó

a Hegedűs Hir-lapirodában

Különlék

Magaslati helyre-
nőttársat keresek
koszt, levegő. Cím
hivatal.

Kishidőfői Euró-
lóig az elmúlt
veszett egy ezüsti
szépalca. A meg-
után a tulajdonos
cses emléke, meg-
talmat kap a „Nag-
szerkesztőségében

Minden iskolához
vállalok 2-3 iske-
kát teljes ellátás-
koszt. — Bővebb
Garainé, Str. Dima-
temir (Beothy Odón-
u.) 21.

Utólevél, bérlet-
igazolványhoz fér-
legolcsóbban Zen-
képésznél Str. I.
titanu (Szaniszló-
u.) 21. Felvételek este 6-ig

Női ruhák, kabát-
tűmők 300—700 Le-
cső gépszurozóval
(Kórház-utca) 47.
Kézimunkák, gob-
lén, horgolások, m-
kelim, szmírna ol-
Podgoria și Sinaia-
telep) 100—62. sz.
ház. (Repülő-hidra-
u.) 21.

24% kamatra ker-
gépénzt teljes
Adásvételi Rész-
Traian (Szécheny-
Ertesítés délután.

**Kerekpár-
Varrogé**
allandóan rak-
Javitások szak-
készülnek

Konrad
Strada Baros-
u.) 21.

**Vesünk but-
szőnyege**
teljes lak- és iro-
dázéseket, Werth-
szát, zongorát, c-
porcellánokat, ro-
st. — Meghívás-
megyünk

Frenkel
butor, szőnyeg és
kereskedők, Strac-
ral Mosoiu, (vol-
Mihály-utca) 10.

ELIXIR DENI
ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

ROGER & C
38 Rue d'Ha-
PARIS

A Nagyváradai Bőröndáru és Táskagyár

Oradea-Mare, Strada Cuza Voda (v. Szacsavay-utca) 18. szám alatti gyári helyiségében az összes

**gyármányait detailsban is
engros gyári áron árusítja**
regie felszámítása nélkül

A garantált vulkán fibre bőröndök árai:

30	35	60	65	70	75 cm
542	596	650	705	758	814 Lei